

КЕНДЗАБУРО ОЕ СЕДМИЦА ЗА ПОЧИТ НА СТАРОСТТА

Превод от японски: Цветана Кръстева, 1983

chitanka.info

Гостната, в която сестрата покани тримата студенти, беше грамадна и тъмна като склад, на прозорците бяха спуснати плътни завеси. Самотна стая, където отвън не проникваше нито светлина, нито звук. Приличаше на вехтошарски магазин заради натрупаните без ред камари изоставени мебели. Тримата студенти запримигаха бързо, за да свикнат с неочаквания мрак — идваха от ярката дневна светлина, от която зеленината в двора пред къщата изглеждаше още по-наситена. Те се придвижиха към посочените им от сестрата столове в средата на стаята, като се блъскаха постоянно в мебелите, и въздъхнаха с облекчение, когато най-сетне успяха да седнат. Полази ги смътен страх. Стаята приличаше на гора от стари захвърлени мебели. Само сестрата се движеше спокойно и сигурно като нощно животно. Тя постави пред столовете им висок лампион, дръпна шнурчето и мъждукаща жълта светлина освети напрегнатите им лица. За миг те се спогледаха, сякаш за да проникнат в тайната на другия, сетне отново забиха поглед пред себе си. Пред столовете, поставени в редица, имаше ниско легло, а зад него — сиво-зеленикави завеси. От единия край на леглото с изпъната шия, внимателно и предпазливо като невестулка ги наблюдаваше старец. Главата му бе малка, почти детска, с късо подстригана коса. Само очите му бяха като на орел.

— От днес в продължение на седмица тези студенти ще ви разказват какво става по света. Но знайте, че ви е забранено да се вълнувате. Тъй че — само по тридесет минути! Моля ви да спазвате времето! — каза настойчиво и властно сестрата зад гърба на студентите.

— Благодаря ви, че дойдохте! Отдавна вече лежа тук затворен... Да... И ето че изведнъж ми се прииска, преди да умра, да чуя какво става по света. Има-няма десетина години — нито съм прелиствал вестник, нито съм слушал радио... Интересно какво ли е станало и с тях сега? — каза старецът с тих пресипнал глас.

— И телевизия не е гледал — допълни сестрата.

— Знаете ли, вие сте първите хора, които ме посещават, откакто съм затворен тук! Благодаря ви. С удоволствие очаквам разказите ви! — продължи радостно старецът.

— Господинът е от филологическия факултет, този господин — от биологическия, а госпожицата — от педагогическия. За днес мисля, че е достатъчно. Ще приключим със запознанството — отсеке

сестрата. Изглеждаше над петдесетгодишна, на двете си бузи имаше дълбоки и груби бръчки, които приличаха на рани и ѝ придаваха сърдит, може да се каже дори, свиреп вид.

— Добре, добре. Така да бъде. Хм, и тази жена като мен няма понятие какво става по света. Питаш я за нещо, а тя така ще ти отговори, че нищо не можеш разбра! — рече старецът и скришом се засмя. Смехът му бе почти беззвучен като въздишка.

— И така, млади господа! — подкани сестрата студентите да си вървят, като вече дърпаше шнурчето на лампиона.

В този миг някъде от дъното на дълбокия мрак се разнесе тревожният глас на стареца:

— Още нещо. Последно. Кажете ми, преди да си тръгнете, какво е общото мнение — добре ли върви светът? Мога ли да умра спокойно?

— Всичко е наред! Съвсем наред! — отговори някак неуверено, но за сметка на това много развълнувано и запалено филологът.

После студентите се разделиха със стареца, който с неохота ги пусна да си вървят, и отново се потопиха в ярката дневна светлина. Бузите км пламтяха и пареха, а очите им бяха станали съвсем тесни — като на монголци. Тръгнаха мълчаливо един до друг. Изглеждаха успокоени и разтоварени от пътя, ала никой от тях дори не понечи да хвърли поглед назад към дома-склад. Вървяха по тревата все по-бързо и по-бързо, сякаш от самотната крепост-затвор на деветдесетгодишния старец се процеждаха миазми, които вещаеха смърт и се опитваха да ги задушат.

Отначало сестрата крачеше до студентите с неестествено разперени ръце, сякаш бе поклонник на култа към слънцето, но полека-лека започна да изостава. По едно време се затича, за да ги настигне и рече:

— Както ви предупредих от самото начало, трябва да му говорите, че светът се къпе в щастие! Ето например, когато ти днес каза: „Всичко е наред! Съвсем наред!“, щеше да е още по-добре, ако и останалите двама те бяха подкрепили!

Биологът и студентката бързо и нервно занимаха, като бръчкаха лицата си от ярката слънчева светлина. Да, наистина и двамата трябваше да подкрепят думите на филолога! Та нали бяха наети на работа именно за това — да очертаят пред деветдесетгодишния

смъртник цветуща и успокояваща илюзорна картина на съвременния свят!

Пред външната порта на двора студентите се сбогуваха със сестрата и така завърши първият ден от тяхната работа.

Излязоха от имението и се запътиха към метрото, като от време на време прескачаха леко канавката край пътя. Лицата им бяха облени в пот.

— Май няма да е чак толкова лесно, кол кого ми се струваше! — каза натъжено биологът.

— Като чух отначало, че е на деветдесет години, си представях, че лицето му е съвсем набръчкано и отпуснато. А той все пак изглежда доста нормално! Какво ще кажете?

— Е, така е, ама че е стар — стар е! И както каза сестрата, май няма да изкара това лято! — добави студентката.

— Все пак всичко ли е наред по света?! Знаеш ли, като те слушах отстрани да отговаряш: „Всичко е наред! Съвсем наред!“, в мен се надигна чувство на протест — каза биологът. — Извинявай, че не те подкрепих тогава. Затова е.

— Добре де, как трябваше да отговоря според теб? Дори да не бяхме давали обещание на сестрата! — развика се ядосано филологът. — Можеш ли ти ей така, с лека ръка да хвърлиш в отчаяние старец, който е вече с единия крак в гроба, че да го умориш още по-бързо?!

— То това е друго... Но знаеш ли, мисля, че никой не би могъл да отговори точно на този въпрос. Ако изобщо някой може да каже дали светът върви добре или зле, това е само бог. Не, подобни неща не са по силите на обикновения човек!

— Така е. Никой не може да отсъди вярно за съвременния свят! Трябва да ти кажа, че и аз нямам намерение да дърдоря всякакви небивалици ей така, с лекота, както ни помоли сестрата! Дори пред такъв човек като този старец, който не подозира какво е ставало през последните десетина години! Просто ще му разказвам за света така, както си го представям след двадесет години! Но ще говоря, сякаш става дума за сегашния свят. Вместо бъдеще време ще използвам сегашно. В края на краищата, ако си представиш, че говориш за света след двадесет години, лъжата ще престане да бъде лъжа! — каза филологът.

— Хм, значи в твоя бъдещ свят през осемдесетте години всичко ще е наред?! Бих искал и за мен да е така! — цинично отвърна биологът. Дразнеше се от факта, че филологът се натрапва за лидер на групата.

— Както и да е. Когато говоря на стареца, вие ще трябва да влезете в тон. Иначе съвсем ще му разбъркаме главата! Нека си мисли, че става дума за настоящето, а ние тримата ще си знаем, че говорим за утопията на утрешния ден. Това е единственият изход!

— Хубаво, да речем, че ще се постареем да влезем в тон. Но знаеш ли, струва ми се, че понякога такива добри и грижовни хора като теб причиняват само неприятности!

— Както и да е! Надявам се на вашата помощ. Тази нощ ще мисля за картината на най-светлото бъдеще. Хм, по начало съм песимист... Знаете ли, този старец започва да ми харесва!

— Аз също ще се постарая да вляза в тон. Само че много ви моля да не се отплесвате по някакви съвсем сложни утопии! Мен ако питате, единственото ми желание е тази седмица да мине благополучно и да си получа парите — чистосърдечно си призна практичната студентка.

Между другото тези трима очарователни млади хора щяха да получат за своята работа — по тридесет минути всеки ден в продължение на седмица — по десет хиляди йени. Това беше фантастична сума и когато съобщението се появи на дъската за обявления, имаше много желаещи, тъй че се наложи да се хвърля жребий и тези тримата бяха късметлиите. Та ето защо по начало бяха в чудесно настроение и се отнасяха великодушно един към друг. Преди да се разделят на перона в метрото, те обсъдиха плановете си за пътувания през лятната ваканция. Бяха двадесетгодишни и духът на смъртта, обгърнал плътно деветдесетгодишния старец в тъмната стая, се бе превърнал вече за тях в далечен незначителен спомен.

Във вторник старецът изглеждаше много изморен и вече не държеше главата си наострено като невестулка. Бяха го сложили да лежи по гръб и изпосталялото му тяло едва-едва се очертаваше под тънкото лятно одеялце. Сестрата предупреди няколко пъти студентите да не го тревожат и излезе от стаята, а старецът мигом се обърна към тях, като се стараеше да не показва какво му е:

— Щастливи ли са децата, които се раждат сега по света?

— Да, щастливи са. Но има и такива, които се раждат ненормални — без да мисли, избърбори студентката.

— Да не би майките да пият някакви лекарства и затова да става така? — невероятно бързо и подвижно подхвана старецът.

— Да, приспивателно — отговори студентката, като ѝ идеше да пропадне в дън земята.

Не само филологът, но и биологът я стрелна с очи сърдито и гневно. Студентката усети каква грешка е направила и моментално се изчерви цялата чак до тила.

— Значи жените не се радват, когато забременеят, а гълтат всякакви хапове! Да, сигурно безпокойството всред младите майки расте!

В този миг филологът се намеси нервно в разговора, за да попречи на студентката да отговори по-нататък:

— Да, но и ненормалните деца растат щастливи! За тях се създават добри условия, има специално оборудвани клиники. Тези дни във вестниците имаше снимка на един такъв урод, който постъпил на работа и дори се оженил.

Явно той мислено включи в своя бъдещ утопичен свят и специално оборудвани клиники за уроди.

— Сигурно хората все така продължават да умират от рак? — бе следващият въпрос на стареца.

— О, нищо подобно! Броят на болните бързо намалява! Не е далеч денят, когато никой вече няма да умира от рак! Ще стане като с туберкулозата например — каза филологът с върховно напрежение на силите. — Средната продължителност на живота на японците е нараснала невероятно през последните десетина години.

— Излиза, че в центъра на Токио по Гиндза сноват старци, а сред тях се разхожда щастлив уродът под ръка с младата си жена, ако изобщо може да я хване под ръка! Хм, така ли изглежда Гиндза сега? — попита невинно старецът.

И тримата се вцепениха за миг и се втренчиха безмълвно в него. Под жълто-зеленото одеяло се подаваше ключицата му с кожа в мръснокафяв цвят, а главата му изглеждаше ужасяващо малка като на мъртвец. Откъде имаше сили собственикът на това кльоцаво дрипаво тяло да мълви с безцветните си и сухи като чироз устни иронични думи по адрес на тримата млади студенти?!

— А какво става с автомобилните катастрофи? — попита отново с равен глас старецът.

— Намаляват! — решително отвърна филологът.

— Броят на колите не се ли увеличава?

— О не, напротив! Увеличава се, и то със страшна бързина! Почти всеки гражданин се вози на собствената си кола, тъй че ние сме станали вече нация на автомобилистите! По брой на колите на глава от населението се приближаваме до нивото на Америка отпреди десет години!

— Тогава е много странно, че няма катастрофи. Да не би пък тези автомобилисти да са като охлювите и да не излизат от скъпоценните си коли, докато не станат на парчета?!

— Пътищата станаха хубави! В същност цяла Япония е опасана с модерна пътна мрежа, а в Токио магистралите са направо великолепни! — отвърна с напрежение филологът, като бузите му порозовяха.

— А, така значи! Катастрофи вече няма! Все по-малко хора умират от рак, все по-малко хора загиват при автомобилни катастрофи... В такъв случай каква е сега най-разпространената причина за смърт? Щом като Япония не е пренаселена, значи всяка година хората все така продължават да умират!

— Да, прав сте, по...

— От каква болест умират хората? Да не би вместо рака да се е появила някаква нова страшна болест? — настойчиво и педантично продължи да изяснява старецът.

И тримата студенти замълчаха смутени и объркани. След двадесет години, в нашия утопичен свят ние, японците, все така ще умираме от някаква си най-банална смърт! Каква ли ще е тя?

— А, това ще да е! — извика старецът, сякаш сам се бе сетил за нещо. Той обърна малката си главица, положена върху конопената възглавница, към студентите, които замислено мълчаха, и ги стрелна с орловия си поглед. — Сигурно най-голям е броят на самоубийствата! Навярно всички се самоубиват!

В сряда съвсем изнемощелият старец първо попита венчал ли се е Негово Императорско Височество престолонаследникът. Въпросът постави натясно студентите и те смутено се спогледаха. Ами ако този

дядо беше някакъв заклет монархист?! Та нали много старци бяха получили шок, когато принцът се ожени! Как ли ще реагира? В крайна сметка студентката, най-решителната по характер от тримата, отсече:

— Да, ожени се. Има си и бебе.

— За дама от благороден произход, нали? — попита старецът.

Филологът и биологът следяха с очи студентката, която се беше хванала в капана, и с цялото си държане показваха, че си измиват ръцете. Тя ужасно се възмути и реши да нанесе удар на стареца с откровеността си:

— Ами! Няма нищо общо нито с императорското семейство, нито с аристократичната среда! Ожени се за най-обикновена девойка!

Студентите изтръпнаха и с ужас зачакаха отговора на стареца. Той обаче запази хладнокръвие:

— Това е добре. Подобни неща е имало и в старите времена. Спомняте ли си стихотворението от „Маньошу“^[1]?

*Дете мило, рано ранило,
сред хълми зелени
с кошничка малка
билки да дириш...*

Студентите изведнъж се отпуснаха след силното напрежение и радостно въздъхнаха от облекчение.

— Кажете ми, продължава ли императорското семейство да привлича сърцата на японците? — попита старецът.

— Да, така изглежда — отвърна студентката.

— Значи властта все още е в ръцете на консервативната партия? — продължи да се интересува старецът.

Преди да отговори, студентката хвърли поглед към филолога. Представителят на бъдещия свят неохотно ѝ кимна. Вместо да ѝ каже с унил и отпаднал глас: „Да, и след двадесет години властта ще бъде в ръцете на консерваторите!“, той само кимна. Тогава студентката отговори:

— Да, така е!

— Щом като пътищата са станали по-добри, значи са нараснали данъците! И ето, в продължение на десетина години консерваторите

успяват да запазят властта в ръцете си, като увеличават данъците... Сигурно сред населението има недоволство и вълнения! Кажете ми, така ли е?

— О, не! Няма нищо подобно! — притече се на помощ на студентката филологът, тъй като тя отново го бе погледнала безпомощно и отчаяно.

— Значи сред японците няма недоволни?

— Та нали ако съществуваше някакво голямо недоволство, консервативната партия едва ли щеше да спечели изборите!

— Наистина ли мислиш така? — недоверчиво попита старецът и за миг впи поглед във филолога. Той се изчерви до ушите, но за щастие старецът престана да го измъчва. — Значи политическият климат в страната е особено благоприятен! Така ли е? Кажете, а не е ли имало напоследък някаква война, я в Корея, я в Тайван, от която японците да си напълнят джобовете?

— Не, не е имало война. Не може и да има отсега нататък — отвърна филологът.

— Защо твърдиш, че и отсега нататък няма да има?

— Ами защото ако избухне нова война, тя ще бъде ядрена. А ядрена война не може да има! — каза филологът разпалено и убедено, като очите му заблестяха.

— А, такава ли била работата! Значи хич да не се надявам, че ще умра заедно с цялото човечество в ядрена война, а търпеливо да чакам старческата си смърт! — каза старецът като че с някакво съжаление в гласа.

— Да, изключено е човечеството да загине при ядрена катастрофа! Това е вече неоспорим факт. Системата за контролиране на бутоните за ядреното оръжие е напълно усъвършенствувана и няма опасност дори от случайност — отвърна филологът.

— Но американският и съветският президент едва ли са успели да постигнат някакво мирно разрешение на въпроса!

— Не, но между двата лагера, разполагащи с ядрено оръжие, има стабилно равновесие на страха.

— Взаимна парализа, така ли?! Ала дори Вашингтон и Москва да са застинали в някакво равновесие на страха, сигурно тук-там избухват локални войни? Войни-заместители или нещо подобно.

— Да, имаше такива войни във Виетнам и Лаос, но те са вече минало — каза решително филологът, като се гмурна още по-надълбоко в утопичното бъдеще, в което плуваше. В същност той постоянно се опитваше да бъде колкото може по-добър и да се погрижи за душата на стареца...

— И там ли има равновесие на страха? Сигурно е така. Навярно и виетнамците са получили ядрено оръжие! Да, светът прогресира невероятно бързо! Кажете, а да не би вместо тези войни да са започнали войни между племената? Някакви съвсем малки войни?

— Ъ-ъ, ъ-ъ! — повтаряше през цялото време филологът, като се опитваше колкото може по-бързо да се измъкне от това положение. — И все пак мирът...

— Пак равновесие на страха?! Да не би и племенните вождове в Лаос да са се обзавели с някакви малки атомни бомби?! Тогава значи са се появили войни между отделните индивиди! Сигурно хората, заобиколени от всички страни с високите стени на многостепенното равновесие на страха, са станали бездънно опустошени и самотни! — каза старецът с ужас в гласа.

— Да, но войната вече е изчезнала от лицето на земята! — отвърна с плачлив глас филологът.

— Значи — рай на земята! Но ако отделните хора се борят неистово помежду си, къде остават любовта към ближния, любовта към човечеството?! Сигурно вече ги няма!

— Мисля, че в крайна сметка те ще бъдат възкресени!

— А възможно ли е това, преди да бъде съборена майсторски изработената дървена кула на равновесието на страха?

— Все някога непременно...

— Все някога. Кога ли ще е това?

Филологът, окончателно изнемощял, пропадна в бездната на мълчанието. Утопичният свят в главата му започна да воня отвратително от киселата отрова, която се изцеждаше от новия тип войни — войните между индивидите.

— Все някога. Това ще стане... — гласът на стареца, тих и пресипнал, отново живна около оста на иронията и пробяга като мишка покрай мебелите в стаята-склад. — Това ще стане, когато марсианците нападнат Земята! Ще настъпи мир и разбирателство между отделните индивиди, всички ще станат съмишленици, ще бъдат

склучени съюзи между племената, държавите ще разберат безсмислието на враждите помежду си. Ала това ще стане чак когато марсианците нападнат Земята! И кой знае, може би тогава Земята ще бъде унищожена само за няколко часа!

Старецът сам се засмя тихо и задавено като болно дете. И тримата студенти потръпнаха и наведоха надолу вкаменелите си лица. Бузите на филолога, побелели от напрежение, конвулсивно потрепераха. Той искаше да освободи стареца от подобна представа за бъдещето и нервничеше, защото не можеше да намери подходящ начин. А не беше ли тази мрачна картина отровно цвете, пораснало от семената на собствената му добронамереност? Не беше ли извършил той нещо ужасно нелепо и жестоко — да разкрие пред умиращия старец картините на ада? Мрачните мисли и опасения в главата на филолога лека-полека започнаха да се предават и на биолога и студентката. Само деветдесетгодишният старец, обгърнат от слаба светлина в леглото си на фона на сиво-зеленикавите завеси, беше жизнен, преизпълнен с любопитство и изглеждаше в най-добро разположение на духа. Но като гледаха сияещото му от удовлетворение лице, на студентите в миг им се стори, че някъде в дълбочината на смолистите му орлови очи пробягна сянка на отчаяние.

В четвъртък и петък тримата студенти начело с филолога положиха всички усилия, за да загладят пропуските и да очертаят пред стареца, който гледаше очи в очи смъртта, картина на божествено щастие и благоденствие. Но колкото повече се стараеха, водени от най-добри чувства, толкова по-дълбока бездна на отчаяние зейваше пред очите на стареца. Това ги обезкуражаваше и ги смазваше. При мисълта какъв пращен удар му нанасят и биологът, и студентката започнаха да се стараят с все сили наравно с филолога, за да разсеят мрачните му мисли. Те измъкваха един през друг от съзнанието си утопични представи за илюзорното бъдеще и ги шепнеха на стареца вместо истината за сегашния ден. Ала постепенно красивите им думи потъваха във водовъртежа от въпроси и отговори, в който старецът ги въвличаше с пресипналия си глас, и в крайна сметка се получаваше точно обратното на това, което искаха. Неизвестно как се чувствуваше старецът в леглото си в къщата склад след тридесетминутните

разговори, но тримата студенти си тръгнаха смъртно изморени и изстискани, преследвани от постоянно дразнещото ги безсилие, и дълго не можеха да се възстановят след прекалената възбуда.

Трябва да беше в петък, към края на последния разговор. Старецът попита как се развива напоследък младежта в идейно отношение и биологът му отвърна:

— Май младежта си е все същата, както и преди десет години. Но вече не избухват кървави сблъсъци и борби, както тогава. Или, така да се каже, ние преодоляхме идейните си разногласия и между нас възтържествува истинска дружба и приятелство.

Наложи се да отговаря той, тъй като филологът съвсем се беше умълчал към края на днешния разговор и не проявяваше желание да отговаря първи. Биологът от своя страна вече се беше отказал от първоначалното си цинично отношение и неистово се стараеше да извади стареца от отчаянието в името на последните дни от живота му.

— Така значи... Японските младежи, дори най-левите, изобщо не се оплакват от високите цени, които им налага консервативната партия?! А може би това, което вие наричате истинска дружба, означава само, че те са загубили безвъзвратно желанието си за противодействие и борба? Не мислите ли например, че младежта напълно е деградирала?

— О, не, не! Така изглежда само на повърхността — че младежта е деградирала и от безсилие се стреми към мир и разбирателство!... — съвсем объркан, отвърна биологът.

— А, така ли? Значи пак същото — война между отделните индивиди?! И все пак някой ден потисканото негодувание и злоба могат да се взривят и тогава ще избухнат кървави стълкновения между студентите и младите полицаи! Ти нямаш ли подобно предчувствие?

— Не, нямам. Ние вярваме в едно бъдеще, което ще е изпълнено с повече надежди! — отговори биологът с пресилено висок глас, за да прикрие липсата на каквато и да било вяра в собствените си думи и това го накара да изглежда дори жалък.

— А, да не забравя! Утре е последният ден и имам една молба към вас. Искам да ви помоля да ми разкажете какви надежди възлагате на двадесет и първия век. Днес-утре аз ще умра, но вие ще доживеете

до двадесет и първия век и сигурно си представяте по някакъв начин неговия облик! Ето защо бих искал да чуя вашите представи и възжеления за светлото бъдеще. С удоволствие ще очаквам разказите ви. От сърце ви го казвам — рече старецът и притвори очи.

Щом излязоха навън, филологът помоли другите двама да го почака малко и заедно със сестрата, която беше дошла да уточни часа, се запъти към главната порта на имението, като скришом и шепнеше нещо. Биологът и студентката го чакаха, застинали в дълбоко мълчание — струваше им се, че откакто са тръгнали на училище, за пръв път получават такова трудно домашно. Очите им бяха почти плътно затворени поради ярката светлина, а мирисът на пот съвсем неочаквано ги караше да се чувствуват близки. Най-сетне дотърча и филологът. Бузите му странно пламтяха и гледаше гузно. Щом излязоха на улицата, той изтърси с дебел и висок глас:

— Аз, такова... Утре няма да дойда! Получих парите си за петте дни!

Думите му прозвучаха нагло откровено. Биологът и студентката се втрениха в него с нескрито възмущение.

— Но това е жестоко! Нали идеята за утопичните брътвежи беше твое изобретение! Подло е да ни изоставяш сега! Да ни прехвърляш най-страшната утрешна работа! — разкрещя се биологът, като се тресеше нервно, побелял като платно от възмущение.

Филологът също бе разтреперан и си личеше, че отвътре го изгаря чувство на срам. На биолога му идеше да го набие в този миг.

— Страх ме е! Струва ми се, че ако продължа да говоря със стареца, ще го накарам да потъне още по-надълбоко в това блато на отчаяние и нещастие. Нали ви казах, че по начало съм песимист. И все пак никога досега не бях си представял толкова мрачно бъдещето! И всичко това заради мъчителните разговори с този старец! Ох, не съм и сънувал дори, че може да се случи такова нещо! — умолително го загледа филологът, а очилата му странно блестяха, сякаш от страх.

— Ами ако вземем и честно си признаем, че всичко, което сме говорили до днес, е лъжа? И честно да му разкажем за сегашното положение, а? — предложи студентката.

— Изключено е! Старецът ще умре от удар! Та нали дори когато слушаше разказите ни за утопичното бъдеще, тон изравяше на дъното им най-различни картини от ада! Тогава мислиш ли, че няма да получи

инфаркт, като разбере едно след друго, че майката, която уби ненормалното си дете, е призната от съда за невинна, че раковите болници са препълнени, че мръсната война в Лаос продължава?! — разгорещи се филологът, неволно повишил глас.

— Да, но ако не се откажем от това, което говорихме до днес, старецът ще продължи да си мисли, че по Гиндза бавно се разхождат уроди и всички хора по света водят война на ненавистта помежду си! — възрази студентката.

Горещият вятър вдигна облаци прах по разкопаната улица, понесе ги нависоко, сетне ги стовари върху студентите. Младият багерист, възседнал високата седалка на спокойно напредващия багер, имаше ясен и добродушен поглед. Той изгледа с учудване и недоумение тримата студенти, потънали в бездната на печал и отчаяние.

— Ох, какво направихме?! Какво направихме с този старец на прага на смъртта?! — изстена филологът. Сълзите образуваха черни бръчки по сухите му и мръсни бузи. — Не ме презирайте за това, че няма да дойда утре! Страх ме е! Вземете моя дял и се почерпете!

— Глупости! В никакъв случай! — истерично се разкрещя студентката, като се дръпна назад.

Биологът също поклати отрицателно глава в отговор на умолителния поглед на филолога и сякаш сам на себе си каза мрачно:

— Да върви по дяволите този старец! Как така изведнъж му е хрумнало на деветдесет години отново да се интересува за света?! А можеше да си умре спокойно в мрачната и тиха стая! Можеше да умре като един от най-щастливите старци на света! О, той, той е виновен за всичко! Проклет да бъде!

В неделя един час по-късно от определеното време (бе чакала студентите да дойдат) сестрата влезе в стаята със сиво-зеленикавите завески. От предишната ѝ пъргавина не бе останало нищо — бе отпусната и изморена.

— Явно студентите няма да дойдат. Ще трябва да им изпратим останалите пари в университета по пощата.

Старецът в леглото сви голите си кльощави рамене. Той също изглеждаше много разочарован:

— Какво става? Пак ли същото?! — започна да повтаря той възмутено.

— Вие прекалено много ги измъчвате! Не ви отива на възрастта!
— сърдито го изгледа сестрата.

Старецът не отговори нищо. Скочи от противоположната страна на леглото пъргаво като маймуна и дръпна сиво-зеленикавите завески. Зад тях имаше светла съвременна стая, която гледаше към градината, обляна от ярките лъчи на обедното лятно слънце. Стаята беше наблъскана с всевъзможни неща — телевизор, стереоуредба, маса, отрупана с вестници и списания. Личеше, че старецът не може да живее без всичко това.

Той натисна копчето на телевизора и за да не губи няколкото секунди, докато образът се появи на екрана, захвана бодро да прави гимнастическите упражнения за старци от вестника. Малкото му мускулесто тяло се движеше бързо като маймуна — извиваше се, сгъваше се, разгъваше се. Когато стигна до упражненията за врата, той се обърна към сестрата и се провикна с пресипнал глас:

— Отвращавам се от оскъдната фантазия на съвременната младеж! Следващия път да повикаме още по-млади, що ли? Какво в същност представлява прехвалената ни младеж, за която толкова много се говори напоследък?!

[1] „Маньошу“ (VIII в.) — първата японска поетична антология. Това стихотворение императорът Юряку е посветил на обикновена девойка. Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.